

Leerrede over 1 Johannes 4: 9, uitgesproken op Woensdagavond 6/07/49 te Schiedam door H. Hofman, evangeliedienaar

Zingen - Psalm 144: 2

Lezen - 1 Johannes 4

Voorrede:

Wat wij zo-even zongen, is de taal van een waardig kind Gods, sprekend en opkomend uit een waarachtige, door Gods Geest gewrochte kennis. Het is dus niet een dode, blote belijdenis van: "Wat is toch een mens! Wat is toch in hem te prijzen!" Maar, wij zeggen: een door Gods Geest gewrochte kennis; wat dan ook ware vernedering insluit.

Want de belijdenis van, wat een mens is, daar kan men wel over uitweiden, ja de gehele bijbel als doorkruisen, om daaruit allerhande teksten en omstandigheden te nemen en bij te brengen waar van de werkelijkheid staat, dat de mens diep DIEP gezonken is, en in een staat van algehele onwaarde is, maar daarmee blijft het hart zoals het is; even hard, koud en gevoelloos, gaande tegelijk in onze zonde, dat is: buiten God. Het is slechts belijdenis.

Wanneer echter de werkelijkheid der zaken door Gods Geest aan ons hart wordt gebracht, dat wij schepselen Gods zijn, die zo wonderlijk omlaag zijn gedaald dat wij Gode niets, niets ter eer kunnen voortbrengen, niet het allerminst kunnen werken dat in overeenstemming is met de reine en heilige Wet Gods, dan is er reden om onze handen voor de ogen te doen van schaamte, ja om ons voor het aangezicht van God ten diepste te verootmoedigen. Want belijdenis kan allemaal zijn buiten de vreze Gods. Er kan wetenschap zijn, van: wat een mens is, maar buiten de vreze Gods. De broers van Jozef wisten wel wat een mens was, die hebben zelfs zó het verderf van hun hart uitgeleefd, dat zij hun eigen broer hebben verkocht. Zij kwamen thuis met grote leugens, staaften dat jarenlang, en konden tegen het verdriet en de jammer van hun vader aankijken. Ten laatste, na dertien jaar, toen zij in Egypte kwamen, stonden zij nog met een scheef hoofd te zeggen: wij zijn vrome (!) lieden, ééns mans zonen. Maar aan de binnenkant zat de vuile boel! Bij Jozef was het anders. Die zei niet dat hij vroom was, maar zegt: "ik vrees God."

Nu kunnen er twee zijn die hetzelfde belijden, en die beiden 'amen' zeggen op de inhoud van dit 2e vers van Psalm 144, maar de één in de vreze Gods, in vernedering, en de ander in belijdenis en doorgaan in zijn zonde. Beiden spreken de waarheid, maar de één heeft daaronder een verslagen en vernederd hart, en de ander kan zelfs groeien in: "wetenschap wat een mens is." Maar, straks komen wij in het gericht van God, en dan zullen wij geoordeeld worden naar alles wat in het vlees geschied is, hetzij goed, hetzij kwaad.

Daarom bid ik een iegelijk van u: steek de hand in eigen boezem. Hoe is het bij ons? Is er vernedering en verslagenheid des harten vanwege de staat waarin wij, gevallen mensen zijn? Of, is er dat niet? Als het er niet is, zullen wij dan bedenken dat onze godsdienst ijdel is? Dat wij dan een godsdienst hebben die buiten het hart omgaat? En God ziet het hart aan! Die merkt dat aan als een verdorven vat, waaruit alle kwaad voorkomt.

Het is dus een persoonlijk woord, tot eens ieders hart: onderzoek het; hoe is dat persoonlijk bij ons? Is er vernedering, dan zullen wij God nodig hebben, en zal - verslagen in de kennis van wat wij zijn - uit het hart vloeien: "Zie op mij in gunst van boven." Wanneer men het met de lippen zegt, dus niet met het hart, dan is het ijdel.

Ik vraag dan uw aandacht voor een woord, een getuigenis der Schriftuur, waarin ons te verstaan gegeven wordt de oneindige en onmetelijke liefde Gods in Christus voor rampzalige, verloren schepselen. Zoeken wij echter vooraf Zijn aangezicht om een verbeurde zegen.

Tekst.

Het woord waartoe wij uw aandacht vragen, vindt u in het ons zo-even gelezene: het 4e hoofdstuk uit de eerste algemene zendbrief van de apostel Johannes. Wij lezen daarvan het 9e vers, waar Gods Woord aldus luidt:

Hierin is de liefde Gods jegens ons geopenbaard, dat God Zijn eniggeboren Zoon gezonden heeft in de wereld, opdat wij zouden leven door Hem.

Leerrede.

Hetgeen wij hier uw aandacht hebben voorgelezen, is een veel omvattend woord, waarin de volkomen zaligheid begrepen ligt van een arm, ellendig, verloren sterveling.

De apostel Johannes spreekt heel veel over de liefde. Is Johannes dan oorspronkelijk zo'n lief mens geweest, dat hij steeds maar handelt van de liefde: dat God liefde is en ook van naastenliefde? Neen, van nature in het minst niet.

Vooreerst leert Gods Woord ons, dat wij allen van énen bloede zijn, dus allen even diep verdorven. Wij allen derven de heerlijkheid Gods. Dàt is onze oorspronkelijke staat. Johannes was immers ook een mens onder de mensen! Uit het Evangelie van Johannes weten wij een weinig van zijn levenservaring, onder andere dat hij één van degenen geweest is die tot Johannes de Doper kwamen.

Ten andere weten wij hoe Johannes de Doper was. Die was door God gezonden, ontzag dan ook geen mens, níemand, maar sprak hoe de zaken bij God waren. Hij maakte geen onderscheid tussen goede, minder goede, slechte en heel slechte mensen, maar hij sprak over de staat waarin een mens van oorsprong was, en dat wel onder zulke bewoordingen die niet voor tweeërlei uitleg vatbaar waren, zeggende zelfs: "Gij adderengebroadse, wie heeft u aangewezen te vlieden van de toekomstige toorn?"

Zegt Johannes nu tot Andréas: "Maar dat is toch geen taal; dat is wel wat te sterk uitgedrukt voor zo'n teer en lief mens zoals ik ben. En om alles ook maar onder één vonnis te stellen, als op één lijn!" Neen, zo was het niet. Wat moet er dan wel bij Johannes geweest zijn? Een áánnemen van de leer van Johannes de Doper. Dus, dat het werkelijk waar was, dat hij een mens was die niet deugde! Het was de waarheid! Daarom heeft hij Johannes de Doper aangehangen. Hij bleef bij hem.

En die tot Johannes de Doper kwamen, belijdende hun zonden, werden van hem gedoopt; daartoe was hij gezonden. Opdat daardoor te kennen gegeven zou worden dat, gelijk het water de onreinheid des lichaams wegneemt, also het bloed en de Geest van Jezus Christus van alle zonden verlost. Hij sprak daarbij: "Ik doop u wel met water tot bekering; maar Die na mij komt, Welke vóór mij geworden is, Wien ik niet waardig ben, dat ik Zijn schoenriem zou ontbinden, Die zal u met de Heilige Geest en met vuur dopen."

De inhoud daarvan was, dat Johannes de Doper als dienaar wel kon spreken en het Sacrament des Doops toedienen, maar verder kon hij niemand helpen, niemand bekeren. Wel kon hij er over spreken. Dat is een grote troost voor een ieder dienaar des Woords, wien de zaken van Christus en Zijn gemeente ter harte gaan.

Uit die grond sprak dan ook Johannes de Doper, ziende op Jezus, daar wandelende: "Ziet, het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt!" Dan gaan Johannes en ook Andréas bij Johannes de Doper weg, en zij volgen Jezus, en zeggen: "Meester, waar woont Gij?" Met andere woorden: "Wij zouden wel eens meer van U willen weten." En zij bleven die dag bij Hem. Op zijn oude dag weet Johannes nog precies hoe laat het was: het was omtrent de tiende ure. Dat moet hij goed onthouden hebben, hoe hij voor het eerst in aanraking kwam met Hem, Die hem hëlpën kon, Wiens ambt, Wiens werk dat was, krachtens het eeuwig welbehagen Gods.

Dat Johannes dan zo over de liefde kan spreken, heeft dus deze oorzaak, dat hij de liefde Gods heeft leren kennen in zijn hulpbehoevendheid. Hij is iemand geweest, die zichzelf niet heeft kunnen helpen. Zijn staat was zo verschrikkelijk, dat zelfs een dienaar Gods, Johannes de Doper, hem niet van zijn staat en zonde kon afhelfen.

Daaruit is hem openbaar geworden de grote, oneindige barmhartigheid Gods. Die heeft hem zó vervuld, dat wanneer hij deze brief gaat schrijven, hij rechtstreeks begint met: "Hetgeen van den beginne was, hetgeen wij gehoord hebben, hetgeen wij gezien hebben met onze ogen, hetgeen wij aanschouwd hebben, en onze handen getast hebben, van het Woord des levens; (want Het Leven is geopenbaard, en wij hebben het gezien, en wij getuigen, en verkondigen ulieden dat eeuwige Leven, Hetwelk bij de Vader was, en ons is geopenbaard) hetgeen wij dan gezien en gehoord hebben, dat verkondigen wij u ook, opdat ook gij met ons gemeenschap zoudt hebben, en deze onze gemeenschap ook zij met de Vader, en met Zijn Zoon Jezus Christus."

Zó heeft Johannes die arbeid leren kennen: het Leven geopenbaard. Hier wordt het genoemd: "opdat wij zouden leven door Hem." Dat heeft bij Johannes zó post gevat - hij heeft er zó de vrucht uit getrokken - dat hij, daar hij geordend is tot dienaar en apostel, dat heeft doorgegeven. Dáártoe is de arbeid Gods. Laten wij dan daarop zien, en ons zo nauw, zo dicht mogelijk houden bij het Woord Gods. Wat bedoelt God ?

Wat is Zijn oogmerk met gevallen schepselen? Om ons eens iets van Zijn liefde te doen kennen? Eens enige troost, bemoediging, of een andere toediening innerlijk toe te schikken? Neen, dat is de bedoeling Gods niet. Maar de bedoeling Gods des Vaders - van die God tegen Wie wij gezondigd hebben - is dít: Hij wil ons zalig gemaakt zien door Zijn Zoon, Hij wil gevallen schepselen weer aan Zijn Vaderhart drukken; Hij wil hen bezitten. Hij wenst, dat wij hier al zalig zijn in het geloof, en straks nog eens in aanschouwen. Dat is de leer Gods, en ook van de apostel Johannes.

Ik begon dan te lezen: "Hierin is de liefde Gods jegens ons geopenbaard, dat God Zijn eniggeboren Zoon gezonden heeft in de wereld." Hogere gave was er niet; uitnemender schat kon God deze wereld niet schenken. Maar: het kon ook niet met een mindere gave dan met het zenden van Zijn Zoon. Want daarbuiten kunnen wij niet zalig zijn en kan God niet aan Zijn eer komen.

De liefde, die God had tot een wereld verloren in schuld, is zo uitnemend groot geweest, dat Hij Zijn Zoon gezonden heeft. Dat is gevloeid uit reine, zuivere, goddelijke liefde. Hij is niet met ons lot bewogen geweest door Zijn Zoon, maar uit Zichzelf! Van eeuwigheid was het Zijn wil, om de heerlijkheid van Zijn Wezen te openbaren, namelijk in de wereld van schepping.

Hij heeft hemel, zee en aarde, met al wat op en in dezelve is, uit het niet geschapen. Daarin blinkt Zijn almacht, Zijn grote wijsheid uit, daar Hij alles wat is, in aanzijn riep, zó in aanzijn riep, dat Hijzelf er van getuigt dat het zeer goed was.

Doch door de zonde, door de vrij- en moedwillige overtreding van Adam, die als hoofd van het ganse menselijke geslacht in het verbond der werken stond, is er zulk een daad geschied, dat niet alleen Adam zichzelf en zijn ganse nageslacht, maar ook het ganse gestel verdorven heeft. Alles! Daaruit lezen wij: "... het ganse schepsel tesamen zucht, en tesamen als in barensood is tot nu toe." Eén oordeel over de wereld, over het gehele mensdom! Nu had die almachtige God wel in één ogenblik met alles een voleinding kunnen maken, en uit het niet weer een nieuwe wereld en een nieuw mensdom kunnen voortbrengen, maar Hij heeft alles wat is, geschapen om Zijns Zelfs wil, tot eer en verheerlijking van Zijn Naam. Dát bleef het uitgangspunt bij die aanbiddelijke Majesteit, en is in zuiver overeenstemming met de heerlijkheid van Zijn Wezen. Alles moet verstommen, mensen, tot zelfs engelen.

Want de Goddelijke wijsheid bedenkt een middel om Zijn Naam weer heerlijkheid aan te doen, en dat wéér door werken, maar nu niet van schepping, maar van herschepping, van vernieuwing en van heiliging. Dat betrof dan schepselen die zichzelf in zo'n jammerstaat hadden gebracht, waardoor het ganse gestel verdorven was, en Hem naar eer en kroon gestoken hadden. Schepselen, die van nature hatelijk zijn en elkander hatend, waarvan de apostel Paulus - als wel onderwezen meester - spreekt: "Ik weet, dat in mij, dat is, in mijn vlees, geen goed woont." Dat wist God. Weten wij het óók, dat er in ons geen goed woont? Dat is bij Hèm bekend.

God bedenkt zulk een werk: Hij sprak in die stilte der eeuwigheid Zijn hart uit, zeggende: "Wie is Hij, Die met Zijn hart Borg worde, om tot Mij te genaken?" En daar spreekt de Zone Gods, éénswezens met de Vader, Zich uit: "Zie, Ik kom, om Uw wil te doen, o God! Ik heb lust, o Mijn God! om Uw welbehagen te doen; en Uw wet is in het midden Mijns ingewands." Hij neemt op Zich om Borg te zijn, om al de schulden weg te ruimen, en hetgeen verloren is - het beeld Gods - weer aan te brengen en in de gevallen zondaar te herstellen. Nam Christus dat in de eeuwigheid op Zich, Zijn Vader vertrouwt dat Zijn Zoon in alle opzichten toe.

De apostel spreekt hier van "gezonden". Wanneer de volheid des tijds aangebroken is, heeft God Zijn Zoon gezonden in de gelijkheid des zondigen vleses, en dat voor de zonde, en de zonde veroordeeld in het vlees. Hij heeft Zijn Zoon gezonden. Die is, als Borg en Middelaar, de broederen in alles gelijk geworden: vlees van ons vlees, been van onze beenderen; doch zonder zonde. Want Hij is ontvangen van de Heilige Geest, geboren uit de maagd Maria, zo had die grote Koning Zelf geen zonde.

Dat Hij alzo in het vlees is geopenbaard, was, opdat Hij zou doen wat gedaan moest worden, zodat God Zich weer zou kunnen uitspreken in: "vrede, vrede degenen, die verre zijn en degenen, die nabij zijn", en wij weer herstel zouden vinden. Laat ons dus inzonderheid hierop letten. Wanneer wij hier lezen: "Hierin is de liefde Gods jegens ons geopenbaard, dat God Zijn eniggeboren Zoon gezonden heeft in de wereld, opdat wij zouden leven door Hem", dat wij dan in de eerste plaats daarbij gedenken, dat Hij Zijn Zoon gezonden heeft, opdat Die voor de zonde zou betalen en een eeuwige gerechtigheid zou aanbrengen.

Let wel: dat is de liefde van God. Daartoe heeft Hij Zijn Zoon gezonden. Wat is daar dan het gevolg van? Dit: dat met welk offer wij ook tot God uitreden, God het niet kan gebruiken. Want Hij heeft noch mij noch u de plaats gegeven dat wij zondelgers zouden zijn, en aanbengers van datgene, wat Hem behaagt en in overeenstemming is met Zijn Wet. Dat is het werk van Jezus Christus! Die hééft dat gedaan!

Nu moet het dus als vanzelfsprekend zijn, dat, wanneer wij arbeiden om ons uit zulk een jammerstaat op te heffen, of werkzaam zijn om ons in een betere conditie te brengen, dan moet dat als aan de handen afbrokkelen. Want dan nemen wij een plaats in, die God ons nooit heeft aangewezen. Wij gaan ons dan bewegen op een terrein waar God ons vandaan zendt. Hij heeft Zijn Zoon gezonden tot verzoening. Hij heeft geen verzoening op ònze hand gezet, dat wij dat zouden bewerken! Dat is het werk van Christus. Al òns werk moet dus, bij aanvang, bij voortgang en tot het einde toe, noodwendig op een groot fiasco uitlopen. Welk een beroering dat ook teweeg moge brengen in onze ziel, het kàn niet anders. Want Gods Woord is en blijft Gods Woord: Hij heeft Zijn Zoon gezonden. Dat is: tot verzoening, en opdat wij door Hèm zouden leven.

Welke plaats wil God hebben dat wij zouden innemen? Immers deze: wij zijn Zijn schepselen, maar wij zijn onder de Wet. Die Wet is goed: "Alzo is dan de wet heilig, en het gebod is heilig en rechtvaardig en goed." Maar ... nu is de Wet door het vlees krachteloos. Want als de Wet eist: gij zult, dan is dat op zijn plaats, evenals wanneer hij verbiedt en zegt: gij zult niet. Doch, juist waar de Wet in ons werkt, komt het verderf voor de dag.

Want waar de Wet zegt: gij zult niet, daar komt voor de dag, dat wij wèl willen, en waar de Wet gebiedt daar willen wij niet. Nu staan die twee tegenover elkaar, en moet wel volgen: "Vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen."

En nu is dat de plaats, welke die almachtige God wil hebben dat wij zouden innemen: dat wij de ellendigen zijn onder de Wet, dat wij zijn onder de vloek, dat wij geen nagelbreedte van onze plaats kunnen komen, dat wij in zonde ontvangen en in ongerechtigheid geboren zijn. Jezus leert ons: maak de boom goed, dan is ook de vrucht goed. Maar nu is de boom verdorven, dan kunnen er geen goede vruchten aan komen, dat is totaal uitgesloten.

Daar God zo'n oneindige liefde heeft, dat Hij in de ganse staat van ons ongeluk heeft voorzien, dan zal dit onze ervaring zijn - als wij het niet meer weten en wij onze staat van ongeluk moeten aannemen en ons onderwerpen - dat in ons hart, door de prediking des Woords, alsook door de genadige verlichting van die eeuwige Geest openbaar wordt, dat, hoewel wij uiterst rampzalig zijn, er nochtans hoop is, en dat uit God: Die heeft de wereld zó lief, dat Hij Zijn Zoon gezonden heeft.

Zo kan er zeer veel ervaren worden; het kan zijn dat wij leren kennen van: Zijn goedheid, roemende tegen het oordeel dat wij verdiend hebben; en in de reddeloosheid bij onszelf kan ons ontdekt worden die Deur der hoop in het dal van Achor; het kan zijn dat wij de Persoon van Jezus Christus met het geloofsoog leren aanschouwen, dat Hij uit God is tot een volkomen Middelaar, Die voor de zonde betaald heeft, Die een eeuwige gerechtigheid heeft aangebracht, Die van de Vader verordineerd is tot de hoogste Profeet en Leraar, tot de enige Hogepriester, en tot eeuwig en wettig Koning.

Ja zelfs wel van Zijn vernedering, en ook van Zijn verhoging, van Zijn zitten ter rechterhand Gods, dat alles in beantwoording in ons ongeluk en in onze jammer, zodat er gekend wordt van de verborgenheden van het Koninkrijk, en er een schat van kennis wordt opgedaan. Daar is het zo mede gesteld, dat bij de minste indruk en openbaring van de verborgenheden van dat Koninkrijk in ons hart, de ganse wereld in het niet verzinkt.

O, wat een liefde ligt er in vervat als openbaar wordt: die God wil ook mij bezitten, zaligen, en dat die liefde als overgedrukt wordt in ons hart! Daaruit is het, dat - hoewel wij van nature geneigd zijn God en onze naaste te haten - door die openbaring wij ons hart eens moeten uitspreken, en zeggen: "wat bent U een dierbaar Wezen, waardig om gediend te worden om Uwszelfs wil, dat komt U toe."

Inzonderheid moeten wij bij deze stof - daar Christus dan door de Vader gezonden is, Die zo'n liefde had - letten op het doel, waartoe het is. Want waarin bestaat het ware leven? Om dat recht te beseffen moeten wij eerst terug naar het paradijs. Waarin bestond het leven voor dat eerste mensenpaar? Niets zat er tussen God en hen; zij kenden Hem aan de wind des daags. Jezus' Woord is ook: "dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige en waarachtige God, en Jezus Christus, Die Gij gezonden hebt." Op een andere plaats: "tenzij dat gij het vlees des Zoons des mensen eet, en Zijn bloed drinkt, zo hebt gij geen leven in uzelfen."

Daaruit kan het zijn, dat na veel ontdekking en openbaring van Gods eeuwige liefde, en van Christus' Middelaarsarbeid, er tijden gaan aanbreken van grote strijd, vanwege het tasten van de leegte in ons. Dan zijn wij onvervuld en kunnen niet uit de weg zoals wij dat wel zouden willen en wensen. Het kan zelfs wel in die mate zijn, dat wij alles in twijfel gaan trekken en ons afvragen: "kàn dat wel met de openbaring van Zijn liefde en goedheid bestaan, zoals het nu met me is. Want ik ben nog nóóit zó leeg en ontbloot geweest."

Waarom is dat? Hij regeert toch alles? Wij lezen hier: "opdat wij zouden leven door Hem."

Want het is niet de bedoeling dat wij het leven zouden vinden in ontdekkings, in wetenschap, in ervaring van wat er is, maar dat wij het leven zouden vinden in Jezus Christus, dus dat wij rechtstreeks zouden leven door Hem. Dit is het geestelijk leven, namelijk: de gemeenschap en de vereniging met God onze Schepper, dus het herstel genietend.

In de Schriftuur worden wij aangemerkt als oorspronkelijk te leven uit Adam. Gelijk een ent leeft op een boom of wijnstok, also leven wij uit die eerste Adam, waar wij uit afgesneden moeten worden en moeten worden overgeplant in een nieuwe stam, namelijk in die tweede Adam, opdat wij daaruit zouden leven. En, gelijk wij oorspronkelijk uit die eerste Adam alle levenssappen putten, nú alle levenssappen en krachten zouden putten uit die tweede Adam; Jezus Christus. Dat is het oogmerk, dat is de bedoeling.

Als het dus zo in het hart is, dat wij met alles wat er gepasseerd is, ongelukkig blijven, is dat vreemd? Neen. Als de zaak niet zijn beslag heeft gekregen, dan staat hier het antwoord. Want als de zaak zijn beslag heeft gekregen, dan zijn wij voldaan, dan leven wij door een Ander, Dat noemt Paulus: "niet meer zichzelf zouden leven, maar Dien Die voor hen gestorven en opgewekt is." En wat hij nu leefde, dat leefde hij door het geloof des Zoons van God. Dat is toch eigenlijk het ware, waarachtige leven.

Nu is het als vanzelfsprekend, dat gelijk een ent niet tegelijkertijd kan leven uit twee stammen, maar uit één (hij moet of uit de één, of uit de andere zijn levenssappen en krachten putten), zo is het ook met de zondaar gesteld. Die moet of uit de eerste Adam, of uit die tweede Adam putten. Een derde mogelijkheid is er niet, en beide tegelijk kan ook niet.

Lèt dan op deze zaak, dat het noodzakelijk is, om in die oude staat te worden afgesneden. Gij zult zeggen: "Maar dan is het kwijt! dan is het een verloren zaak!" Als Gods Geest ons waarlijk verlicht en ontdekt, dan zien wij dat wij in die eerste Adam verloren zijn. Dan wordt het ons geval dat wij daar geen leven meer uit kunnen putten, want wij zijn in Adam ter dood veroordeeld. Het wordt in onze catechismus zelfs genoemd, dat wij in Adam verdoemd zijn geworden. Dat is dus ernstig.

Bij de verlichting van Gods Geest kan het zelfs zó gaan worden, dat wij gaan verstaan: als ik in die oude Adam afgesneden wordt, och, dan ben ik een onderwerp om in die tweede Adam, Jezus Christus, te worden overgeplant. Nu trekken wij van nature wel partij voor ons oude boeltje, en voor die oude staat in Adam, maar als dat nu zo de dood gaat worden, dat wij het bij onszelf niet kunnen houden, en de Wet de vloek gaat uitspreken: vervloekt uw ingang, vervloekt uw uitgang, wij geheel en in alles vervloekt zijn, buiten God, en wij God niet mis kunnen doen, wij in Zijn handen moeten vallen, en als dan de deugden Gods zo gaan uitblinken, dat God het gaat winnen boven alles wat wij in Adam hebben, dan worden wij ten laatste een uitgewerkte zondaar, die zijn geboeide handen gaat geven. En waar God in recht heerst, het zwaard der gerechtigheid zijn werk doet, en wij in Adam afgesneden worden, daar is gelegenheid dat wij in Christus worden overgeplant. Dat is het werk van die eeuwige Geest, om ons in wedergeboorte en vernieuwing Christus in te lijven.

En gelijk het in de natuur is bij het overplanten of het enten, dat de ent als het ware de stam grijpt waarop hij wordt gezet, en de stam de ent, zo is het geestelijk ook. Want Christus neemt en eigent ons, waar wij als een verlorene worden afgesneden, en het is door die eeuwige Geest, Die ook genoemd wordt de Geest des geloofs, dat wij Christus omhelzen en aannemen. Dus nu is het wederkerig: Hij neemt ons aan, en wij nemen Hem door het geloof aan, hetwelk de Heilige Geest werkt. Het wordt genoemd: één door het geloof. En die met Hem één zijn, kunnen leven door Hem. Dat is de bedoeling Gods. Laten wij eerst het laatste vers zingen uit Psalm 100:

Want goedertieren is de HEER;
Zijn goedheid eindigt nimmermeer;...

Is daar de vereniging des geloofs met Jezus Christus, Die dáártoe - tot verzoening - in de wereld gezonden is, dan is dat, opdat wij door Hem waarachtige gemeenschap met die aanbiddelijke God zouden hebben. Is dat werk uit Hem, het is ook töt Hem. Het loopt over de gemeenschap. Wat brengt nu die vereniging vooreerst met zich mee?

Dat God ellendige zondaars, die door het geloof met Zijn Zoon verenigd zijn, gaat aanzien in Zijn Zoon. En Christus neemt die plaats in bij Zijn Vader; Die ziet Zijn Zoon aan in Zijn volkomen Middelaarsbediening, Die de zonde verdelgd heeft, een eeuwige gerechtigheid heeft aangebracht en ziet in Zijn Zoon Zijn reine beeld, het afschijnsel Zijner heerlijkheid en het uitgedrukte beeld van Zijn zelfstandigheid.

Hoe ziet Hij hen dan aan? Als hadden zij nooit zonden gehad, noch gedaan, ja als hadden zij zelf al de gehoorzaamheid volbracht die Christus voor hen volbracht heeft, als hadden zij in eigen persoon voor alle zonden betaald en Gode genoeg gedaan. Er zit dus niets meer tussen. Want de zonden maken de scheiding en dat zit er nu niet meer, die zijn er tussen uit. Vandaar de vrucht: vrede met God, en dat door onze Heere Jezus Christus.

Dan kan die gezegende eeuwige Majesteit ons in Zijn Zoon ook zegenen, en Zich over ons uitspreken: "Ik zal niet meer op u toornen noch schelden, Want bergen zullen wijken, en heuvelen wankelen; maar Mijn goedertierenheid zal van u niet wijken, en het verbond Mijns vredes zal niet wankelen, zegt de HEERE, Uw Ontfermer." Hij ziet hen aan in een Ander. Zo is het gesteld.

Daar wij dan vrede met Hem hebben, ja Hij Zich over ons wil gaan uitspreken dat Hij onze Vader in Christus is, en wij Zijn kind, en dat zelfs door de Heilige Geest wil bevestigen, Die ons geschonken wordt als onderpand der erfenis, waardoor wij uitroepen: "Abba, Vader", zo is dan verder het leven, dat wij in Christus - de ware Wijnstok - moeten blijven. Want de bedoeling is, dat wij door Hem zouden leven.

Daarom kan bij God niet in aanmerking komen enig werk dat wijzelf presteren. Dat gaat niet, want het Woord is: "opdat wij zouden leven door Hem." Wij moeten alles uit Hem putten, Die de Wortel is, Die ons draagt. Vooreerst dan moeten wij alle wijsheid uit Hem putten, want daartoe is Hij van God gegeven. Daarom moet een christen telkens zijn eigen wijsheid leren prijsgeven, en dat gevangen leggen onder de gehoorzaamheid van Christus. Want wij mogen soms nõg zo'n mooie, goede, rechte voorstelling van zaken hebben, je zou zeggen: zuiver Bijbels, maar ... als wij er mee willen werken om er enige uitkomst of vrucht uit te trekken, dan blijkt het van òns te zijn, en in de uitkomst ... fout. Maar nu is Hij ons toch tot wijsheid geworden, daarom moeten wij alle wijsheid en verstand uit Hem putten.

Mijne is de wijsheid, zegt Hij, en Mijne is het verstand. Hij wil daarvan mededelen al wat wij nodig hebben. Hij geeft verstand met godd'lijk licht bestraald. Dat vloeit uit Hem voort. Wij hebben het niet. Daarom kunnen wij nooit te arm of te ontbloot voor de dag komen en is ook Paulus' woord: "Gelijk gij dan Jezus Christus, de Heere, hebt aangenomen, wandelt alzo in Hem." Hij wil zeggen: toen had je niets, je was een verlorene, en zó hebt gij Hem aangenomen. Wij moeten alles zuiver en alleen uit Hèm hebben.

Ten andere is Hij geworden tot rechtvaardigheid. De rechtvaardigmaking was een daad, waarin wij in het gericht Gods zijn vrijgesproken van schuld en straf, en een genaderecht ten eeuwigen leven hebben verkregen, op grond van Christus' Middelaarsarbeid. Maar zo lang als wij hier zijn, moeten wij verkeren in een lichaam der zonde en des doods. Telkens komen er oude en nieuwe zonden voor de dag, en dat kan een waar gelovige niet op het grootboek van God schrijven, in deze zin: "ja, kijk eens, ik ben bekeerd." Die moet telkens voor de dag komen zoals hij is.

Er blijft niets anders over dan: "de Heere, onze gerechtigheid." De rechtvaardigmaking was een daad, maar nu is Christus onze gerechtigheid. Daarom is Hij uit God geworden niet tot rechtvaardigmaking (dat is een daad geweest), maar tot rechtvaardigheid. In Hem vinden wij steeds wat wij nodig hebben om voor God zonder zonde te zijn. Hij is onze gerechtigheid. Niet: toen is mij Zijn gerechtigheid geschonken, en dat is nu nog mijn grond. Neen, neen! Hij onze gerechtigheid! Christus! Hij dekt ons telkens weer; het is, opdat wij zouden leven door Hem.

Ook is Hij tot heiligmaking. Nu moet onze heiligmaking dus niet bestaan in vormendienst, noch in zogenaamde werken om de zonde te doden met bidden, werkzaamheden enz. Wat doet een mens soms niet?, want hij is nu bekéerd, en moet nu zijn heiligmaking werken! Neen, Jezus Christus is uit God tot heiligmaking.

De bedoeling is, dat wij zouden leven door Hem en daarom moeten wij onze heiligmaking putten uit Christus, en niet zèlf bewerkstelligen. Want dat is niet leven door Hem, maar een zèlf doen, dus leven uit onszelf. Daartoe is Hij dan ook koninklijk verhoogd, en als onze Koning heerst Hij door Woord en Geest. Hij is ons alzo tot heiligmaking, daar Hij regeert gelijk Lodenstein zong:

Heil'ge Jezus,
o heilig mij,
dat ik als Gij
in hart en wandel heilig zij!

Dus Jézus moet ons heiligen. Dat is Zijn werk. Hij is ons ook tot verlossing, steeds uit alle kruis, banden, noden, lijden, benauwdheid, jammer. Hij verlost. Hij heeft ons uit zo grote nood en dood verlost, en verlost nog, en wij hopen dat Hij ons eenmaal ook volkomen verlossen zal. Daartoe is Hij.

Nu moeten wij dus alles uit Jezus Christus putten; gelijk de rank geen vrucht kan voortbrengen zo zij niet in de wijnstok blijft, dus moeten wij in Christus blijven. Daarom zegt Hij: "Indien gijlieden in Mijn Woord blijft (dus, als gij u alleen aan Mij houdt, Mij gelooft, aan Mij gebonden zijt, niets buiten Mijn Woord en arbeid hebt), zo zijt gij waarlijk Mijn discipelen - Mijn leerlingen, Mijn volgelingen - en zult de waarheid verstaan, (... en dān? ... dan) zal de waarheid u vrijmaken."

Dan zal dus de leer der waarheid zich gaan uitspreken, want Jezus ligt in de Schriften vervat zoals Hij is: de volkomen Middelaar, om de ware vrijheid te mogen genieten; een vrijgemaakt mens. Dat is dan Zĳn genade, dat putten wij uit Hēm, waardoor wij zeggen: o dierbare Jezus, o Bron van deugd, U schenkt voor één pond kruis, wel duizend ponden vreugd'.

Nu kan er gezegd worden: maar een christen hééft hier wat strijd, lijden, jammer en ellende! Inderdaad, dat is zo, want wij zijn hier in de strijdende kerk. Maar ... doet het kruis, het lijden, de jammer ons scháde aan? Of brengt het met zich: Heere Jezus, tot wie moet ik anders heen dan tot U? Zo is het kruis niets anders dan Gods grote liefde. Want Hij wil hebben, dat wij niets buiten Jezus Christus hebben. Nu móet het zó.

Paulus had een doorn in het vlees, een engel des satans die hem met vuisten sloeg. Algemeen wordt gedacht, dat satan hem steeds voor de voeten slingerde: "jij hebt eens de gemeente vervolgd, hè, en nu zeker zó. Dat is een satan geweest, die hem als op vuistslagen trakteerde, die hem sloeg. Daarover had Paulus, schrijft hij, de Heere tot driemaal toe gebeden. Maar wat was het antwoord? Dit? "Och Paulus, je hebt toch al zoveel last, en dan de zorg van al de gemeenten; Ik zal die satan van je wegnemen?" Neen!

Het antwoord was: "Mijn genade is u genoeg." Paulus moest het met Jezus doen!

Maar, nu kunnen wij een ieder wel verzekeren, op grond van Oud- en Nieuw- Testament, dat je met Jezus kunt leven en sterven! Met Hem kan je dóór het leven, en er ook mee úit. Een christen zonder Jezus, is een dood schepsel, maar een christen, die door het geloof met Hem verenigd is, daarvan wordt gezegd: één met Hem te zijn. Hij in hen, en zij in Hem. Zij leven door Hem, want Hij woont door waar geloof in hun hart en zij worden gezegd in Hem te zijn.

Er is nog een eenvoudig boekje, dat tot titel heeft: "Jenny, de hutbewoonster." Dat gaat over een meisje van elf jaar, een onwetend kind, dat door andere meisjes (het verhaalde gebeurde in Engeland) meegenomen was naar de catechisatie. Dat kind werd ziek en lag op sterven. Dan staan er in dat boekje verschillende gesprekken tussen de dominee en dat meisje. Daarin komt dan ook nog voor, dat, zo min zij het eerst kon geloven, zo min kon zij het nu laten (dat is de kracht der genade!) om te geloven dat Christus voor háár gestorven was.

Toen de dood kwam vroeg die dominee: "En hoe is het nu? durf je de dood aan te doen op grond van wat je belijdt?" Zij wees toen eerst naar boven, en zei: "Jezus dáár", en tóen op haar hart, en sprak: "Jezus híer", en pakte hem om de hals en blies de adem uit. Dat kan door Jezus. Hij is in de hemel, maar ook in het hart van de Zijnen.

Wie kan uitspreken de nauwe vereniging des geloofs van de kerk met Christus, en van Christus met de kerk? Maar het kan ervaren worden: leven met Hem. Zij trekken uit Hem al de levendmakende kracht en vruchtbaarheid om op te wassen in de kennis Gods, van Hem Die alles gewrocht heeft om Zijnszelfs wil, tot Zijn eer. Dat putten zij uit Hem, als Hoofd. Dat levert Jezus op.

Nu is de genadestaat in Christus veel vaster dan de staat van Adam in de rechtheid. Want díe kon vallen; maar er is geen afval der heiligen. Wij kunnen wel gewaar worden dieper in het hart Gods te liggen, dát kan, maar wij kunnen er nooit meer uitvallen. Dat heeft Jezus teweeg gebracht. O, wat ligt het dan toch op ons pad om Jezus te beminnen!

Wat ik u dan bidden mag: wil het gesprokene meenemen naar huis. Overdenkt eens dat de apostel spreekt: "Hierin is de liefde Gods (van die God dus, tegen Wie wij gezondigd hebben) jegens ons geopenbaard, dat God Zijn eniggeboren Zoon gezonden heeft in de wereld, opdat wij zouden leven door Hem."

Nu leven wij hier dat nieuwe, geestelijke leven, maar straks zal het eeuwige leven in aanschouwen zijn. Dat God daartoe het Woord heilige, zegene, dienstbaar stelle, tot opwekking, leiding, besturing en regering, om zo'n Koning toch op het hart te leggen, opdat wij de zegeningen des verbonds mogen wegdragen, Gode tot dankzegging. Amen.

Slotzang:

Psalm 144: 7

Welzalig is het volk, dat, dus gezegend, ...

Zegen: Gaat voorts heen in vrede, en ontvangt de zegen des HEEREN:

De genade van onze Heere Jezus Christus, de liefde Gods des Vaders, en de troostvolle gemeenschap des Heiligen Geestes zij en blijve met u allen. Amen.